

[Door de Bijbel: Uitzending 649: Efeze: Intro]

Een viertal mannen verliet Rome in het jaar 62 na Chr., op weg naar de provincie Asia, die lag in wat als Klein Azië werd aangeduid en tegenwoordig Turkije heet. Deze mannen hadden vier van de meest verheven verhandelingen van het christelijk geloof bij zich. Deze kostbare documenten zouden van onschatbare waarde zijn als ze vandaag nog bestonden. Rome begreep de betekenis van de geschriften van Paulus, een onbekende gevangene, niet. Als ze dat wel had gedaan, zouden de mannen gegrepen en de documenten in beslag genomen zijn. Toen deze mannen de apostel Paulus vaarwel zeiden, werd elk een brief gegeven om naar zijn eigen bestemming te brengen. Deze vier brieven staan in het Woord van God, en worden aangeduid als de “*Gevangenisbrieven van Paulus*” omdat hij ze schreef terwijl hij in Rome gevangen zat. Paulus had, als Romeins burger, in zijn zaak een beroep gedaan op de keizer en wachtte om gehoord te worden.

Dit viertal mensen en hun respectievelijke verblijfsplaatsen kunnen worden geïdentificeerd:

- Epafroditus kwam uit Filippi, en hij had de brief aan de Filippenzen bij zich (zie Fil. 4:18)
- Tychicus kwam uit Efeze, en hij had de brief aan de Efeziërs bij zich (zie Ef. 6:21)
- Epafras kwam uit Kolosse en hij had de brief aan de Kolossenzen bij zich (zie Kol. 4:12)
- en Onesimus was een weggelopen slaaf uit Kolosse, en hij had de brief aan Filemon, die zijn meester was, bij zich (zie Filemon: 10).

Deze brieven geven een samengesteld beeld van Christus, de kerk, het christenleven, de onderlinge relatie en de functionering van dit alles. Deze verschillende facetten geven het christenleven op het hoogste niveau weer:

- De brief aan Efeze geeft de kerk weer die het lichaam van Christus is. Dit is de onzichtbare kerk waarvan Christus het Hoofd is.
- De brief aan Kolosse geeft Christus weer als het Hoofd van het lichaam, de kerk. De nadruk ligt er op Christus in plaats van op de kerk.

-De brief aan Filippi geeft het christenleven weer met Christus als de stuwkracht.

-De brief aan Filemon geeft het christenleven in actie in een heidense maatschappij weer.

De andere brieven komen later aan bod, we gaan de komende weken de brief aan Efeze bespreken. Gemakkelijkheidshalve zullen we de brief meestal kortweg 'Efeze' noemen. De brief laat de kerk zien als Gods meesterwerk, een mysterie dat niet in het oude testament is onthuld (zie Ef. 2:10). Het is prachtiger dan enige met handen gemaakte tempel, opgebouwd uit levende stenen, bewoond door de Heilige geest. Het is het lichaam van Christus in de wereld, om te leven zoals Hij zou leven en te worstelen met de sluwe streken van de duivel. Op een dag zal de kerk de wereld verlaten en aan Christus als bruid worden voorgesteld. Dit is de *kerk-brief*. Veel uitleggers beschouwen dit als de hoogste piek van Schriftuurlijke waarheid, de top van bijbelopenbaring. Dat kan wel waar zijn. Sommigen hebben zelfs gesuggereerd dat Efeze zo diepgaand is dat niemand behalve de uitverkorenen die kunnen begrijpen. Helaas gebeurt het vaak dat de mensen die dit zeggen, zichzelf insluiten in die cirkel. Ik zelf pretendeer niet al de diepten van deze brief te kunnen onderzoeken of peilen. En ja, de brief is verheven, je zult merken dat dit waar is als we hem gaan bekijken. Maar Gods woord is er voor iedereen, we zullen zo goed mogelijk ons best doen, met de hulp van de Heilige Geest die onze gids is, om die te begrijpen.

De Heilige Geest stond Paulus niet toe om tijdens zijn tweede zendingsreis de provincie Asia, waar Efeze het vooraanstaande centrum was, te betreden; In Hand. 16 vers 6 staat: ***'En nadat zij door Frygië en het land van Galatië gereisd waren, werden zij door de Heilige Geest verhinderd het Woord in Asia te spreken.'*** De Heilige Geest stelde een barrière op, maar ons wordt de reden niet verteld. We weten wel dat Gods vaststelling van het tijdstip volmaakt is. Hij zou hem daar later heen sturen. Dus reisde Paulus naar het westen, Macedonië in, naar Filippi, dan naar Berea, naar Athene, door naar Korinthe, en toen, op de terugweg, kwam hij in Efeze. En wat een geweldige kans zag hij daar! In Hand. 18 vers 19 staat: ***'En hij kwam in Efeze aan en liet***

hen daar [achter]; maar [zelf] ging hij de synagoge binnen en ging in gesprek met de Joden.'

Paulus kreeg zo'n gunstig beeld van de mogelijkheden voor zendingswerk, dat hij beloofde terug te keren, wat hij tijdens zijn derde zendingsreis dan ook deed.

Paulus ontdekte dat er een andere zendeling, Apollos, in de tijd tussen zijn tweede en derde zendingsreis naar Efeze was geweest. Apollos had alleen de doop van Johannes gepredikt en niet het evangelie van genade van onze Heere Jezus Christus. In die tijd wist Apollos dat nog niet, maar later werd hij zelf een groot prediker van het evangelie. Paulus begon een verreikende bediening in Efeze. Twee jaar lang sprak hij in de school van Tyrannus, en het evangelie drong door in elk centrum van de provincie Asia. Kennelijk was het in deze tijd dat de kerken die in het tweede en derde hoofdstuk van Openbaring worden aangesproken, door deze bediening van Paulus werden gesticht. In die tijd woonden daar miljoenen mensen. Het was het hart zelf van het Romeinse Rijk. De cultuur van Griekenland was niet langer in Griekenland; die was langs de kust, de westelijke kust van Turkije, waar Efeze de voornaamste stad was. Het was een groot cultureel centrum en een groot religieus centrum. Het klimaat was aangenaam, en het was een fantastische plek om te bezoeken. De Romeinse keizers kwamen naar dit gebied voor een vakantie. Hier had het evangelie zijn grootste ingang.

Efeze was de voornaamste stad van Klein Azië en waarschijnlijk van het hele oostelijke gedeelte van het Romeinse Rijk. Ze kwam na Rome. De stad was rond 2000 v.C. gesticht door de Hethieten. Het was wat we een oosterse stad noemen, een Aziatische stad, tot rond 1000 v.C. toen de Grieken binnenkwamen. Men vindt daar een mengeling van oost en west. In deze lange periode was Efeze één van de grote steden van de wereld. Het lag aan een haven die nu opgevuld is, dichtgeslibd. Het is niet langer een haven; in feite ligt die vandaag ongeveer 10 km. van de zee. In de tijd dat Paulus daar heen ging, zeilde hij tot aan die prachtige witte marmeren snelweg. Het was een heel brede straat, en het marmer ervoor was door de steengroeven van de berg Prion verschaft.

De tempel van Diana in Efeze was een van de wonderen van de oude wereld. Het was de grootste Griekse tempel die er ooit gebouwd was, zo'n 100 bij 80 meter, vier keer groter dan het Parthenon, maar er heel erg op lijkend. Hij was gebouwd over een moeras op een kunstmatige fundering van huiden en houtskool zodat hij niet door aardbevingen werd beïnvloed. De kunst en rijkdom van de Efezische burgers droegen aan zijn versiering bij. Hij had 127 gracieuze pilaren, sommige ervan rijkelijk uitgesneden en gekleurd. Hij bevatte kunstwerken, zoals de door Apelles geschilderde afbeelding van Alexander de Grote die de bliksem slingert. Binnen deze prachtige tempel stond het beeld van Diana. Diana was haar Romeinse naam, ze staat ook bekend onder haar Griekse naam, namelijk Artemis. In tegenstelling tot haar Griekse vorm was zij in Klein-Azië echter een moedergodin en werd zo vereerd naast de Frygische moedergodin Kybele. Twee Artemisbeelden in Efeze zijn intact in zand ingegraven teruggevonden, mogelijk na een rituele begrafenis na een aardbeving. Zoals gezegd, het was niet de mooie Diana van de Griekse mythologie. Het was het oosterse idee van de godin van de vruchtbaarheid. Het was een vulgaire afgod van hout met veel borsten. Allerlei soorten grove onzedelijkheid vonden in de schaduw van deze tempel plaats.

Ook werd een bloeiende handel gedreven in het maken van zilveren heilighdommen of modellen van de tempel. Daar wordt vaak naar verwezen door oude schrijvers. Weinig vreemdelingen schijnen Efeze te hebben verlaten zonder zo'n aandenken aan hun bezoek, en deze artistieke handel bracht niet weinig winst aan de ambachtsman.

Naar zo'n stad kwam Paulus. Hij ging eerst naar de synagoge en sprak drie maanden lang vrijmoedig. Toen ging hij naar de school van Tyrannus; in Handelingen 19 vers 10 staat daarover: ***‘En dit gebeurde twee jaar lang, zodat allen die in Asia woonden, het Woord van de Heere Jezus hoorden, zowel Joden als Grieken.’*** Dit was waarschijnlijk het hoogtepunt in de zendingsarbeid van Paulus. Hij beschouwde Efeze als zijn grote kans en bleef daar langer dan in enige andere plaats. De mensen van Efeze hoorden meer Bijbelonderwijs van Paulus dan enige anderen, wat de reden is dat hij ze de diepe waarheden die in deze brief te vinden zijn, kon schrijven.

In 1 Kor. 16 verzen 8 en 9 staat: ***‘Ik zal echter tot Pinksteren in Efeze blijven, want [daar] is voor mij een grote en krachtige deur geopend, en er zijn veel tegenstanders.’*** Omdat Paulus’ prediking de zilversmeden hun inkomsten kostte, kwam er groot verzet, en als gevolg was er een oproer in de stad. Paulus predikte het evangelie van de levende God en het leven door Jezus Christus. God bewaarde hem wonderlijk, wat hem bemoedigde om door te gaan. (zie Hand. 19:23-41). Paulus hield van deze kerk in Efeze. Zijn laatste ontmoeting met de oudsten daar was een teder vaarwel, we lazen er over in Hand. 20 verzen 17 t/m 38, daar staat: ***‘... En toen zij bij hem gekomen waren, zei hij tegen hen: U weet hoe ik, van de eerste dag af dat ik in Asia aankwam, heel de tijd in uw midden geweest ben en de Heere gediend heb met alle nederigheid en veel tranen, en onder verzoeken die mij overkomen zijn door de aanslagen van de Joden; ... En nu, zie, ik reis, gebonden door de Geest, naar Jeruzalem, en ik weet niet wat ik daar zal tegenkomen, behalve [dan] dat de Heilige Geest van stad tot stad getuigt dat mij boeien en verdrukkingen te wachten staan... En nu, zie, ik weet dat u allen, bij wie ik rondgegaan ben en het Koninkrijk van God gepredikt heb, mijn gezicht niet meer zult zien... Zie dan toe op uzelf en op heel de kudde, te midden waarvan de Heilige Geest u tot opzieners aangesteld heeft om de gemeente van God te weiden, die Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed. Want dit weet ik: dat na mijn vertrek wrede wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet sparen; en dat uit uw eigen midden mannen zullen opstaan die de waarheid verdraaien om de discipelen weg te trekken achter zich aan... En toen hij dit gezegd had, knielde hij neer en bad met hen allen. En allen begonnen luid te huilen, vielen Paulus om de hals en kusten hem, zeer bedroefd, vooral om het woord dat hij gesproken had, [namelijk] dat zij zijn gezicht niet meer zouden zien...’***

Een groot aantal gelovigen keerde zich tot Christus. Ik denk dat het evangelie in dit gebied effectiever was dan in enige plaats en op enige tijd in de geschiedenis van de wereld. Ik geloof dat de kerk in Efeze geestelijk gezien de hoogste kerk was. Het is iets verbazends dat er mensen in die heidense stad woonden die deze brief begrepen; Paulus zou die niet naar hen geschreven

hebben als ze die niet hadden kunnen begrijpen. Verder zien we in het boek Openbaring dat Efeze de eerste is van de zeven kerken van Asia die genoemd worden in een reeks kerken, die de hele geschiedenis van de kerk weergeeft. Efeze was de kerk op z'n best, de kerk op het hoogste geestelijke niveau. Ze hielden van de persoon van de Heere Jezus en werden tot Hem getrokken. Vandaag bestaat het risico ver van de persoon van Christus weg te zijn door te veel aandacht voor programma's en/of kerkenwerk. De essentiële vraag moet blijven hoe veel we van Hem houden. Paulus schreef aan de Efeziërs dat Christus de kerk lief had en Zichzelf ervoor gaf. Beantwoorden we die liefde? Geven we gehoor aan Hem? Kunnen we zeggen: *“Ik heb Hem lief omdat Hij mij eerst lief had”*? Deze brief aan de Efeziërs hoort ons heel dicht bij Christus te brengen.

Er zijn twee boeken in de bijbel, waarvan de critici zeggen dat ze niet te begrijpen zijn, namelijk Efeziërs en Openbaring. Maar als iemand echt gelooft dat het Gods Woord is, zal hij proberen uit te vinden wat er staat. We moeten afkomen van methoden om te evangeliseren, of de kerk beter te organiseren, of jongeren beter te kunnen bereiken; in plaats daarvan moeten we leren wat er in het Boek staat. Om mensen te leren waar het in de bijbel allemaal over gaat, is Bijbelstudie cruciaal. Ik hoop dat de uitzendingen van 'Door de Bijbel' jou er bij helpen.

Terug naar de brief aan de Efeziërs. Van de zes hoofdstukken, gaan de eerste drie over de hemelse roeping van de kerk, ze zijn leerstellig. De laatste drie gaan over het aardse gedrag van de kerk en dat is erg praktisch. De kerk heeft een Hoofd, het Hoofd van de kerk is Christus, en Hij is in de hemel. We worden met Hem geïdentificeerd. Maar de voeten van de kerk zijn hier beneden op aarde. Paulus laat ons niet daarboven in de hemelse gewesten zitten; hij zegt in Efeze 4 vers 1: ***‘Zo roep ik, de gevangene in de Heere, u op tot een wandel die de roeping waarmee u geroepen bent, waardig is,’*** Met andere woorden, christen, het is leuk om daar boven in de hemelse gewesten te zitten en over je positie in Christus op te scheppen, maar, alsjeblieft, kom van je hoge stoel af en begin te lopen. We moeten ons herinneren dat in Paulus' tijd gelovigen leefden in een heidense maatschappij in de Romeinse we-

reld. De eerste helft is leerstellig en het laatste deel is praktisch, wat een heel logische verdeling in het boek maakt. We hebben beide nodig. We moeten niet in de eerste drie hoofdstukken alleen leven. Ze zijn prachtig, maar de boodschap moet hier beneden terecht komen waar we leven, hier beneden waar we aan de gang gaan.

Het leerstellige deel is ook heel logisch. In hoofdstuk 1 is de kerk een lichaam. In hoofdstuk 2 is de kerk een tempel. In hoofdstuk 3 is de kerk een mysterie.

Als we bij het praktische gedeelte komen, zien we in hoofdstuk 4 dat de kerk iets nieuws moet vertonen: door de wereld lopen als een nieuwe mens.

In hoofdstuk 5 zal de kerk een bruid zijn. Krijg niet het idee dat de kerk nu al een bruid is; de kerk is vandaag geen bruid. Paulus schreef in 2 Korinthe 11 vers 2: ***‘Want ik beijver mij voor u met een ijver van God. Ik heb u immers ten huwelijk gegeven aan één Man om [u als] een reine maagd aan Christus voor te stellen.’*** Hij zegt dus als het ware: *“Ik laat je verloven vandaag met Christus, en op een dag zal de kerk Zijn bruid zijn.”*

In hoofdstuk 6 is de kerk een soldaat, en er is een vijand om tegen te strijden. Ja, er is in deze wereld een strijd gaande. De hoorn heeft geklonken. We moeten vandaag voor God standhouden.

Bij de productie van het programma 'Door de Bijbel' is dankbaar gebruik gemaakt van de StudieBijbel van het Centrum voor Bijbelonderzoek. De StudieBijbel Online werd gebruikt voor research en wordt ook met toestemming regelmatig geciteerd. Meer informatie vindt u op www.studiebijbel.nl. Wij raden een abonnement op de StudieBijbel app aan, als u nog dieper op de Bijbel wilt ingaan.

Tenzij anders vermeld, komen De Bijbelpassages, gebruikt bij de productie van het programma 'Door de Bijbel', met toestemming van uitgeverij Jongbloed, uit de Herziene Statenvertaling. Meer informatie: www.herzienestatenvertaling.nl